ECLI:LV:AT:2020:0922.11095157317.3.L
Lieta Nr. 11095157317, SKK-592/2020
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2020.gada 22.septembrī

Tiesa šādā sastāvā: senatori Artūrs Freibergs, Aija Branta, Inese Laura Zemīte

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas prokuratūras virsprokurora Ruslana Novaka kasācijas protestu par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020.gada 17.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020.gada 17.jūnija spriedumu apstiprināta starp prokuroru un apsūdzēto /pers. A/ noslēgtā vienošanās par vainas atzīšanu un sodu, un
/pers. A/, personas kods /personas kods/,
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 3 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 2 gadiem 6 mēnešiem.
Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo un trešo daļu /pers. A/ noties ātsnosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 175.panta ceturtās daļas par svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) lielā apmērā.

[3] Par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020.gada 17.jūnija spriedumu kasācijas protestu iesniedzis Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas prokuratūras virsprokurors R. Novaks.

[4] Virsprokurors kasācijas protestā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu pilnībā un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā.
Kasācijas protestā norādīts, ka pirmās instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 486.panta un 539.panta pirmās daļas pārkāpumu, jo nav pārbaudījusi, vai pirmstiesas procesā vienošanās ir noslēgta Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, vai nav pieļauts Krimināllikuma normu pārkāpums.
Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa, nosakot /pers. A/ sodu, pārkāpusi Krimināllikuma 55.panta piektās daļas (likuma redakcijā, kas bija spēkā nodarījuma izdarīšanas laikā 2017.gada 26.septembrī) nosacījumus, jo nepamatoti noteikusi viņam papildsodu – probācijas uzraudzību. Tiesa, nosakot sodu, nav ņēmusi vērā Krimināllikuma 5.panta pirmās daļas nosacījumus.

Motīvu daļa

[5] Senāts atzīst, ka Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020.gada 17.jūnija spriedums atceļams pilnībā un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā.
Atbilstoši Senāta judikatūrai, spriedumu, ar kuru apstiprināta starp prokuroru un apsūdzēto panākta vienošanās par vainas atzīšanu un sodu, var atcelt tikai pilnībā nevis kādā daļā (*Augstākās tiesas 2015.gada 18.decembra lēmums lietā Nr. SKK-649/2015 (11250063414)*).

[6] Krimināllikuma 55.panta piektā daļa likuma redakcijā līdz 2017.gada 31.decembrim noteica, ka, nosacīti notiesājot, var piespriest papildsodus, izņemot probācijas uzraudzību.
Ar 2017.gada 8.jūnija likumu „Grozījumi Krimināllikumā", kas stājās spēkā 2018.gada 1.janvārī, Krimināllikuma 55.panta piektā daļa izteikta jaunā redakcijā, proti, nosacīti notiesājot, var piespriest papildsodus. Papildsodu – probācijas uzraudzība – izpilda tikai tad, ja tiesa nolemj izpildīt spriedumā noteikto pamatsodu.
Krimināllikuma 5.panta pirmā daļa noteic, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā. Savukārt Krimināllikuma 5.panta trešajā daļā teikts, ka likumam, kas atzīst nodarījumu par sodāmu, pastiprina sodu vai ir citādi nelabvēlīgs personai, atpakaļejoša spēka nav.
Senāts konstatē, ka /pers. A/ celta apsūdzība par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu 2017.gada 26.septembrī, proti, laikā, kad Krimināllikuma 55.panta piektā daļa noteica, ka, nosacīti notiesājot, var piespriest papildsodus, izņemot probācijas uzraudzību.
Senāts atzīst, ka, nosakot /pers. A/ brīvības atņemšanas sodu nosacīti un piemērojot probācijas uzraudzību, Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā paredzēto Krimināllikuma pārkāpumu, kas izpaudies Krimināllikuma Vispārīgās daļas panta – Krimināllikuma 5.panta pirmās daļas un 55.panta piektās daļas – nepareizā piemērošanā.

[7] /pers. A/ drošības līdzeklis nav piemērots. Kasācijas instances tiesa nesaskata pamatu drošības līdzekļa piemērošanai šajā procesa stadijā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585. un 587.pantu, tiesa

nolēma:

atcelt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020.gada 17.jūnija spriedumu pilnībā un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā. Lēmums nav pārsūdzams.

A. Freibergs A. Branta I.L. Zemīte